

ПАМЕТНИКЪТ „ВАСИЛЬ ЛЕВСКИ“^{*)}

Почти непосрѣдствено следъ Освобождението, а именно презъ лѣтото на 1878 г., Софийскиятъ градски общински съветъ, при кметъ Димитъръ Х. Коцевъ, взель решение да бѫде издигнатъ паметникъ (първия въ новоосвободеното княжество) на великия апостолъ на българската свобода Василь Левски. Вследствие на това, на 6 августъ той изпратилъ окръжно писмо до всички градски общини въ Софийската губерния, съ което, като имъ съобщавалъ, че е взель решение да се издигне паметникъ на свещенодядкона Левски въ София, ги умолявалъ да събератъ волни помощи отъ гражданинъ за великото дѣло.

Презъ това време е билъ приготвенъ и проектъ на паметника отъ общинския архитектъ А. В. Коларъ¹⁾. Споредъ този

проектъ паметникътъ завършвалъ на върха съ голѣмъ кръстъ върху полумесецъ. Впоследствие, обаче, както ще видимъ по-после, Коларъ, вѣроятно поради причини отъ външно-политически характеръ, измѣнилъ проекта си въ горната часть и паметникътъ добиъл настоящия си видъ.

Съ събраните набѣрзо срѣдства, на които размѣрътъ днесъ не се знае, паметникътъ билъ започнатъ презъ есенъта, обаче, поради привършването имъ, работата по строежа била временно преустановена.

На 15 февруари 1879 г. Съветътъ, при кметъ Тодоръ Пешовъ, се обѣрналъ за помощи съ следния циркуляръ до 44 градски общини:

¹⁾ А. Коларъ, по народность чехъ, е първииятъ софийски градски архитектъ, назначенъ за такъвъ презъ м-цъ май 1878 год. Освенъ на паметника

„Левски“, той е строителъ и на много публични и частни сгради въ София: на Военното училище, Военното министерство, Военния клубъ и др.